

जिल्हा परिषद, पंचायत समिती व ग्रामपंचायतीच्या
निवडणूकांसाठी अनुदानाबाबत.

महाराष्ट्र शासन

ग्राम विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: संकिर्ण-२०२४/प्र.क्र.५६/पं.रा.२

बांधकाम भवन, २५, मईबान पथ,

फोर्ट, मुंबई-४०० ००९

तारीख : ३० मे, २०२४

- संदर्भ:- (१) ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.२६५/पं.रा.२, दिनांक १४ जून, २०१६
- (२) ग्राम विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: जिपनि-२०१७/प्र.क्र.३२/पं.रा.२, दिनांक १७ ऑक्टोबर, २०१८
- (३) राज्य निवडणूक आयोग, महाराष्ट्र यांचे क्रमांक:रानिआ/जिपपंस-२०२३/प्र.क्र.०७/का.७, दिनांक २६ ऑक्टोबर, २०२३
- (४) राज्य निवडणूक आयोग, महाराष्ट्र यांचे क्रमांक:रानिआ/ग्रापनि-२०२३/सं.क्र.२९३/का.८, दिनांक २६ ऑक्टोबर, २०२३

प्रस्तावना :- जिल्हा परिषद, पंचायत समिती आणि ग्रामपंचायतींच्या निवडणूकांचे अनुदान ग्राम विकास विभागामार्फत अर्थसंकल्पिय तरतूदीतून जिल्हाधिकारी यांना उपलब्ध करून दिले जाते. सद्यःस्थितीत संदर्भाधीन क्रमांक १ येथील शासन निर्णयान्वये जिल्हा परिषद, पंचायत समिती सार्वत्रिक व पोट निवडणूकांसाठी विभागाने निश्चित केलेल्या धोरणानुसार अनुदान उपलब्ध करून देण्यात येते. त्यानुसार जिल्हा परिषद व पंचायत समिती सार्वत्रिक निवडणूकांकरिता प्रती मतदार रुपये ४०/- पेक्षा कमी खर्च झाला असल्यास जिल्हाधिकारी यांनी प्रमाणित केल्यानंतर, रुपये ४०/-ते रुपये ५०/- पर्यंत खर्च झाला असल्यास विभागीय आयुक्त यांनी प्रमाणित केल्यानंतर तर रुपये ५०/- पेक्षा जास्त खर्च झाला असल्यास ग्राम विकास विभागाने सदर खर्च प्रमाणित केल्यानंतर अदा करण्यात येतो. तर

संदर्भाधीन क्रमांक २ येथील शासन निर्णयान्वये ग्रामपंचायत सार्वत्रिक निवडणूकांकरिता प्रती ग्रामपंचायत रुपये ५०,०००/- तर प्रती ग्रामपंचायत पोट निवडणूक रुपये २०,०००/- एवढे अनुदान उपलब्ध करून देण्यात येते. तथापि, सन २०१६ पासून वाढलेली महागाई व परिणामी निवडणूक साहित्यांच्या दरांमध्ये व निवडणूक कर्मचाऱ्यांच्या मानधनामध्ये झालेली वाढ विचारात घेता सदरचे अनुदान अपुरे पडते. त्यामुळे संदर्भाधीन क्रमांक ३ व ४ येथील पत्रान्वये आयोगाने प्रती मतदार व प्रती ग्रामपंचायत ऐवजी प्रती मतदार केंद्र विचारात घेऊन अनुदान उपलब्ध करून देण्यात यावे असे कळविले आहे. त्यानुसार जिल्हा परिषद, पंचायत समिती व ग्राम पंचायत या स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणूकांकरिता उपलब्ध करून देण्यात येणाऱ्या अनुदानामध्ये सुधारणा करण्यासाठी एक निश्चित धोरण ठरविण्याची बाब विचाराधीन होती. त्यानुसार शासन खालीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय :-

जिल्हा परिषद, पंचायत समिती व ग्राम पंचायत या स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणूकांकरिता उपलब्ध करून देण्यात येणाऱ्या अनुदानामध्ये सुधारणा करण्यासाठी एक निश्चित धोरण ठरविण्यासाठी खालीलप्रमाणे समितीचे गठन करण्यात येत आहे..

१	प्रधान सचिव, ग्राम विकास विभाग व पंचायत राज.	अध्यक्ष
२	विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग, नवी मुंबई.	सदस्य
३	अपर जिल्हाधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, नाशिक.	सदस्य
४	उपायुक्त (आस्थापना), विभागीय आयुक्त कार्यालय, पुणे.	सदस्य
५	उप सचिव/सह सचिव (निवडणूक), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.	सदस्य
६	संचालक, पंचायत राज, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.	सदस्य
७	सह सचिव (पंचायत राज), ग्राम विकास विभाग.	सदस्य सचिव

समितीची कार्यकक्षा :- वरील समिती जिल्हा परिषद, पंचायत समिती व ग्रामपंचातीच्या निवडणूकांसाठी होणाऱ्या खर्चाबाबत मानक ठरवून शासनास सादर करेल तसेच या निवडणूकांसाठी जिल्हा व तहसील पातळीवर काम करणारे अधिकारी/कर्मचारी यांचे मानधन, अतिकालिक भत्ते, मतदान व मतमोजणी केंद्रावरील अधिकारी/कर्मचारी, पोलीस कर्मचारी, होमगार्डस् यांना अदा करावयाचे भत्ते याबाबतही आढावा घेऊन त्याबाबतच्या दरासंबंधी शिफारशी शासनास करेल. त्याशिवाय या विषयाच्या अनुषंगाने समितीस आवश्यक वाटतील अशा अन्य शिफारशी समिती शासनास सादर करेल. सह सचिव (पंचायत राज), ग्राम विकास विभाग हे समितीचे सदस्य सचिव म्हणून या समितीच्या बैठकीचे आयोजन व तदनुषंगिक जबाबदारी पार पाडतील.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४०५३०१३४८४८४४२० असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(व.मुं.भरोसे)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- (१) मा. राज्यपाल महोदय यांचे सचिव,
- (२) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव.
- (३) मा. मंत्री (ग्रामविकास) यांचे खाजगी सचिव.
- (४) मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य.
- (५) प्रधान सचिव (ग्राम विकास व पंचायत राज), ग्राम विकास विभाग.

- (६) सर्व विभागीय आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य.
- (७) सह सचिव (पंचायत राज), ग्राम विकास विभाग
- (८) उप सचिव/सह सचिव (निवडणूक), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- (९) उप सचिव, राज्य निवडणूक आयोग, महाराष्ट्र राज्य,
- (१०) संचालक, पंचायत राज, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- (११) सर्व जिल्हाधिकारी, महाराष्ट्र राज्य.
- (१२) कार्यासन पं.रा.२, निवडनस्ती.